

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 21 Ιουνίου 2023
(OR. en)

10919/23

**POLCOM 134
COMPET 661
RELEX 768
MI 559
ENV 739
ENER 384**

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	21 Ιουνίου 2023
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	JOIN(2023) 20 final
Θέμα:	ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ "ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ"

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - JOIN(2023) 20 final.

σνημμ.: JOIN(2023) 20 final

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΥΠΑΤΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 20.6.2023
JOIN(2023) 20 final

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

**"ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ"**

1. Στρατηγική για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής οικονομικής ασφάλειας

Η παγκόσμια πανδημία, ο παράνομος και απρόκλητος πόλεμος της Ρωσίας στην Ουκρανία, οι εχθρικές οικονομικές ενέργειες, οι επιθέσεις στον κυβερνοχώρο και στις υποδομές, οι εξωτερικές παρεμβάσεις και η παγκόσμια αύξηση των γεωπολιτικών εντάσεων αποκάλυψαν κινδύνους και τρωτά σημεία στις κοινωνίες, τις οικονομίες και τις επιχειρήσεις μας που δεν υπήρχαν πριν από λίγα μόνο χρόνια.

Κατά τα τελευταία χρόνια η ΕΕ σημείωσε πρόοδο τόσο στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων μας όσο και στην αντιμετώπιση των τρωτών μας σημείων, είτε πρόκειται για την ενεργειακή ασφάλεια, την ετοιμότητα για την αντιμετώπιση πανδημιών, την ανθεκτικότητα των οικονομιών μας, τις αλυσίδες εφοδιασμού και τις βασικές τεχνολογίες γενικότερα.

Ωστόσο η εμπειρία αυτή έφερε στο φως το γεγονός ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η Ευρώπη ήταν ανεπαρκώς προετοιμασμένη για τους νέους και αναδυόμενους κινδύνους οι οποίοι προέκυψαν στο πιο δύσκολο γεωπολιτικό πλαίσιο στο οποίο βρισκόμαστε. Η πανδημία COVID-19 εξέθεσε τους κινδύνους που μπορούν να θέσουν στη λειτουργία της ευρωπαϊκής οικονομίας οι συγκεντρωμένες αλυσίδες εφοδιασμού. Ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας κατέδειξε τον τρόπο με τον οποίο η υπερβολική εξάρτηση από μία μόνο χώρα, ιδίως από χώρα με συστημικά αποκλίνουσες αξίες, πρότυπα και συμφέροντα, μειώνει τις στρατηγικές επιλογές της Ευρώπης και θέτει σε κίνδυνο τις οικονομίες και τους πολίτες μας. Τα κράτη μέλη και οι επιχειρήσεις αναγκάστηκαν επίσης να επωμιστούν το κόστος του οικονομικού εξαναγκασμού, συμπεριλαμβανομένων των απαγορεύσεων των ευρωπαϊκών εξαγωγών και των μποϊκοτάζ στα ευρωπαϊκά εμπορικά σήματα, που έχουν στόχο να τα εξαναγκάσουν να συμμορφωθούν με τις πολιτικές προτεραιότητες μιας άλλης χώρας. Όλες αυτές οι τάσεις συνιστούν άμεσο κίνδυνο για τη λειτουργία των κοινωνιών, των οικονομιών και του παγκόσμιου εμπορίου μας — καθώς και άμεση πρόκληση για τα στρατηγικά συμφέροντα και την ικανότητα δράσης της ΕΕ.

Λεδομένης της αύξησης των γεωπολιτικών εντάσεων και της εμβάθυνσης της παγκόσμιας οικονομικής ολοκλήρωσης όσο ποτέ άλλοτε, ορισμένες οικονομικές ροές και δραστηριότητες μπορούν να αποτελέσουν κίνδυνο για την ασφάλειά μας. Περισσότερο από ποτέ, η ασφάλειά μας είναι αλληλένδετη με την ικανότητά μας να γινόμαστε ανθεκτικότεροι και να μειώνουμε τους κινδύνους που απορρέουν από τις οικονομικές διασυνδέσεις τις οποίες αντιμετωπίζαμε ως ευνοϊκές τις προηγούμενες δεκαετίες. Οι βαθιές τεχνολογικές αλλαγές εντείνουν αυτόν τον ανταγωνισμό και καθιστούν περιπλοκότερες τις οικονομικές προκλήσεις και τις προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας.

Οι νέες γεωπολιτικές και τεχνολογικές πραγματικότητες απαιτούν την προσαρμογή της προσέγγισής μας, τη διατήρηση της συντριπτικής πλειονότητας των εξαιρετικά πολύτιμων οικονομικών δεσμών της Ευρώπης με τον κόσμο, ενώ παράλληλα θα διασφαλίζεται η αποτελεσματική αντιμετώπιση των νέων κινδύνων, οι οποίοι είναι περιορισμένοι, πλην όμως κρίσιμοι.

Η ΕΕ δεν είναι η μόνη που βρίσκεται σε αυτή τη διαδικασία. Σε ολόκληρο τον κόσμο οι χώρες αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην οικονομική τους ασφάλεια. Ορισμένες προηγμένες οικονομίες έχουν ήδη υιοθετήσει ειδικές στρατηγικές τις οποίες και εφαρμόζουν τώρα. Αλλά και οι αναπτυσσόμενες οικονομίες αναλαμβάνουν δράση, διαφοροποιώντας τους οικονομικούς τους δεσμούς, προκειμένου να μειώσουν τις επιβλαβείς εξαρτήσεις και να αυξήσουν την τοπική παραγωγή. Αυτή η τάση αντικατοπτρίζει το γεγονός ότι μόνο συμπληρώνοντας τις παραδοσιακές προσεγγίσεις στην εθνική ασφάλεια με νέα μέτρα, που διαφυλάσσουν την οικονομική μας ασφάλεια, μπορούμε να εξασφαλίσουμε την ευημερία, την κυριαρχία και την ασφάλειά μας στην σημερινή εποχή. Η συνεργασία με τους συμμάχους μας, τους εταίρους μας και τον επιχειρηματικό τομέα για τη διατύπωση και την υλοποίηση ενός οράματος οικονομικής ασφάλειας θα χρησιμεύσει ως πολλαπλασιαστής ισχύος.

Μολονότι η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει πολλά για να ανταποκριθεί σε συγκεκριμένες προκλήσεις τα τελευταία χρόνια, χρειάζεται, πλέον, μια ολοκληρωμένη στρατηγική προσέγγιση για την οικονομική ασφάλεια, προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους και να προωθήσει το τεχνολογικό της πλεονέκτημα σε κρίσιμους τομείς. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο για την αξιόπιστη αξιολόγηση και διαχείριση των κινδύνων για την οικονομική ασφάλεια σε ενωσιακό και εθνικό επίπεδο και σε επίπεδο επιχειρήσεων, με παράλληλη διατήρηση και αύξηση του οικονομικού μας δυναμισμού. Το στοιχείο αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό σε ένα διάστημα κατά το οποίο οι κίνδυνοι αυτοί εξελίσσονται με ταχείς ρυθμούς και συγχωνεύονται με τις ανησυχίες σχετικά με την εθνική ασφάλεια. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η ταχύτητα με την οποία αναδύονται κρίσιμες νέες τεχνολογίες και συγχέονται τα όρια μεταξύ του στρατιωτικού και του μη στρατιωτικού τομέα.

Αφετηρία της στρατηγικής αυτής είναι η προσεκτική εξέταση των κινδύνων και η αναγνώριση των εγγενών εντάσεων οι οποίες υφίστανται μεταξύ της ενίσχυσης της οικονομικής μας ασφάλειας και της διασφάλισης του ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να επωφελείται από μια ανοικτή οικονομία.

Η ΕΕ είναι ένας από τους πλέον ελκυστικούς προορισμούς για τις παγκόσμιες επιχειρήσεις και για επενδύσεις. **Οι οικονομίες μας ευδοκιμούν με το ανοικτό και βασισμένο σε κανόνες εμπόριο και επενδύσεις, την ασφαλή διασυννοριακή συνδεσιμότητα και τη συνεργασία στην έρευνα και την καινοτομία.** Τα στοιχεία αυτά θα παραμείνουν καθοριστικοί παράγοντες για την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα και ανθεκτικότητα, καθώς επιταχύνουμε τη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Πρέπει να βασιστούμε στο εμπόριο και στην ενιαία αγορά για να προωθήσουμε τον ανταγωνισμό και να διασφαλίσουμε ότι έχουμε πρόσβαση στις πρώτες ύλες, τις τεχνολογίες και σε άλλες εισροές που είναι ζωτικής σημασίας για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητάς μας, καθώς και για τη διατήρηση της απασχόλησης και της ανάπτυξης, τώρα και στο μέλλον. Ομοίως, θέλουμε οι εταίροι μας σε ολόκληρο τον κόσμο να συνεχίσουν να επωφελούνται από την πρόσβαση στις ευρωπαϊκές αγορές, στα ευρωπαϊκά κεφάλαια και στην ευρωπαϊκή τεχνολογία για τη μετάβασή τους σε μια καθαρή και ανθεκτική οικονομία.

Η επίτευξη αυτής της ισορροπίας είναι απαραίτητη και μπορεί να διασφαλίσει ότι τα οικονομικά μας συμφέροντα αλλά και τα συμφέροντά μας στον τομέα της ασφάλειας αλληλοενισχύονται. Η επίτευξη αυτού του στόχου θα εξαρτηθεί από τις ακόλουθες τρεις προτεραιότητες: **1) την προώθηση της ανταγωνιστικότητάς μας· 2) την προστασία μας από τους κινδύνους για την οικονομική μας ασφάλεια· και 3) τη συνεργασία με το ευρύτερο δυνατό φάσμα χωρών που συμμερίζονται τις ανησυχίες ή τα συμφέροντά μας σε ζητήματα οικονομικής ασφάλειας.**

Οι προτεραιότητες μιας στρατηγικής της ΕΕ για την οικονομική ασφάλεια

- **Να προωθήσουμε** την ανταγωνιστικότητά μας, καθιστώντας την οικονομία και τις αλυσίδες εφοδιασμού μας ανθεκτικότερες, ενισχύοντας την καινοτομία και τη βιομηχανική ικανότητα, και παράλληλα διατηρώντας την κοινωνική οικονομία της αγοράς. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την εμβάθυνση της ενιαίας αγοράς, την επένδυση στην οικονομία του μέλλοντος μέσω υγιών μακροοικονομικών πολιτικών και υγιών πολιτικών συνοχής, το NextGenerationEU, την επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο, μεταξύ άλλων με την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ευρωπαϊκού εργατικού δυναμικού. Θα απαιτήσει τη διαφοροποίηση των πηγών εφοδιασμού και των εξαγωγικών αγορών ή την προώθηση της έρευνας και της βιομηχανικής βάσης σε στρατηγικούς τομείς, όπως οι προηγμένοι ημιαγωγοί, η κβαντική υπολογιστική, η βιοτεχνολογία, οι βιομηχανίες των μηδενικών καθαρών εκπομπών, η καθαρή ενέργεια ή οι κρίσιμες πρώτες ύλες.
- **Να προστατευτούμε** από τους κοινώς αναγνωρισμένους κινδύνους για την οικονομική ασφάλεια, με την καλύτερη χρήση των εργαλείων που διαθέτουμε ήδη, όπως αυτά για την εμπορική άμυνα, τις ξένες επιδοτήσεις, την ασφάλεια 5G/6G, τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων και τους ελέγχους των εξαγωγών, καθώς και το νέο μέσο για την αντιμετώπιση του οικονομικού εξαναγκασμού. Παράλληλα, οφείλουμε να αξιολογήσουμε την αποτελεσματικότητα της εργαλειοθήκης της ΕΕ και να την επεκτείνουμε, όπου είναι αναγκαίο, για να αντιμετωπίσουμε ορισμένους από τους νέους κινδύνους που αντιμετωπίζουμε, για παράδειγμα σε σχέση με τις εξαγωγές ή τις εξερχόμενες επενδύσεις σε ένα περιορισμένο σύνολο βασικών τεχνολογιών γενικής εφαρμογής που διαθέτουν και στρατιωτικές εφαρμογές (π.χ. στους τομείς των κβαντικών ημιαγωγών, των προηγμένων ημιαγωγών και της τεχνητής νοημοσύνης).
- **Να συνεργαστούμε** με χώρες που συμμερίζονται τις ανησυχίες μας για την οικονομική ασφάλεια, καθώς και με χώρες που έχουν κοινά συμφέροντα και είναι πρόθυμες να συνεργαστούν μαζί μας για την επίτευξη της μετάβασης σε μια πιο ανθεκτική και ασφαλή οικονομία. Στην πράξη, αυτό σημαίνει να συνεργαστούμε με το ευρύτερο δυνατό φάσμα εταίρων για την ενίσχυση της οικονομικής ασφάλειας, την προώθηση ανθεκτικών και βιώσιμων αλυσίδων αξίας και την ενίσχυση της διεθνούς οικονομικής τάξης που βασίζεται σε κανόνες, αλλά και των πολυμερών θεσμών. Σημαίνει επίσης να συμπράξουμε με χώρες που ακολουθούν παρόμοιες διαδρομές ελαχιστοποίησης των κινδύνων, να προωθήσουμε και

να οριστικοποιήσουμε συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών, να επενδύσουμε στη βιώσιμη ανάπτυξη και να δημιουργήσουμε ασφαλείς συνδέσεις σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω της Global Gateway.

Οι θεμελιώδεις αρχές για κάθε μέτρο οικονομικής ασφάλειας που απορρέει από την εν λόγω στρατηγική θα είναι οι ακόλουθες: **αναλογικότητα** για να διασφαλίσουμε ότι τα εργαλεία μας αντιστοιχούν στο επίπεδο κινδύνου και να περιορίζονται τυχόν αρνητικές ακούσιες δευτερογενείς επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία, καθώς και **ακρίβεια** για να προσδιοριστούν επακριβώς τα αγαθά, οι τομείς και οι βασικοί κλάδοι που στοχεύονται και να διασφαλιστεί το γεγονός ότι τα μέτρα ανταποκρίνονται στους ίδιους τους κινδύνους.

Η στρατηγική αυτή οικοδομείται στο έργο που έχει ήδη ξεκινήσει σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξετάζοντας με κριτικό πνεύμα την ανθεκτικότητα και τα τρωτά σημεία της Ένωσης, προκειμένου να καταστεί η ευρωπαϊκή οικονομία και η ευρωπαϊκή βιομηχανία πιο ανταγωνιστική και ανθεκτική και να ενισχυθεί η ανοικτή στρατηγική αυτονομία μας. Το έργο αυτό κυμαίνεται από την αύξηση των επενδύσεων στην πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση μέσω του NextGenerationEU έως την προσέλκυση περισσότερων ιδιωτικών επενδύσεων στους πυλώνες της βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ, όπως είναι οι πράξεις για τα μικροκυκλώματα, για τις κρίσιμες πρώτες ύλες και τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών. Η θέση αυτή επιβεβαιώθηκε με τη Διακήρυξη των Βερσαλλιών, στην οποία οι ηγέτες συμφώνησαν ως προς την ανάγκη ενίσχυσης της ανθεκτικότητας και της κυριαρχίας της Ευρώπης σε τομείς όπως η ενέργεια, η υγεία και τα φαρμακευτικά προϊόντα, η επισιτιστική ασφάλεια και οι αμυντικές ικανότητες. Η στρατηγική αυτή ανταποκρίνεται επίσης στις ανησυχίες των πολιτών, όπως εκφράστηκαν στο πλαίσιο της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης.

Η εφαρμογή αυτής της στρατηγικής θα απαιτήσει συντονισμένη δράση σε όλες τις εσωτερικές και εξωτερικές πολιτικές. Θα απαιτήσει επίσης συμμετοχή από φορείς που βρίσκονται πέραν των φορέων χάραξης πολιτικής σε ευρωπαϊκό, αλλά και εθνικό επίπεδο. Ο ιδιωτικός τομέας θα αποτελέσει βασικό εταίρο και έχει ήδη σημειώσει πρόοδο στην προσπάθεια ελαχιστοποίησης των κινδύνων. Οι παγκόσμιοι διαχειριστές περιουσιακών στοιχείων έχουν αλλάξει ριζικά την κατανομή των κεφαλαίων τους ανταποκρινόμενοι στους αυξανόμενους και ολοένα και πιο πολύπλοκους κινδύνους που υπάρχουν στην παγκόσμια οικονομία. Η αναζήτηση ανθεκτικών και διαφοροποιημένων αλυσίδων εφοδιασμού που ενισχύουν την οικονομική ασφάλεια θα αποτελέσει βασικό τμήμα μιας μακροπρόθεσμης επιχειρηματικής στρατηγικής που προστατεύει όχι μόνο τα συμφέροντα των μετόχων, αλλά και το γενικό συμφέρον. Κατά τον εντοπισμό των κυριότερων κινδύνων και τον σχεδιασμό μέτρων πολιτικής θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι γνώσεις των ευρωπαϊκών εταιρειών που εργάζονται ήδη για τον μετριασμό πολλών από αυτές τις απειλές.

Η παρούσα ανακοίνωση θέτει τις βάσεις για μια συζήτηση σχετικά με την οικονομική ασφάλεια με τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενόψει της δημιουργίας ενός κοινού πλαισίου

για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων και την προστασία της οικονομικής ασφάλειας της Ένωσης. Η παρούσα ανακοίνωση θα συμβάλει στον καθορισμό της στρατηγικής που θα πρέπει να καθοδηγεί την κοινή αξιολόγηση των κινδύνων, τη χρήση των υφιστάμενων εργαλείων και τον εντοπισμό πιθανών κενών στο οπλοστάσιο για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ, για το οποίο θα αναπτύξουμε μια κοινή απάντηση.

2. Προσδιορισμός των κινδύνων για την ευρωπαϊκή οικονομική ασφάλεια

Στόχος της στρατηγικής αυτής είναι να προστατεύσει την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ και να ενισχύσει την ανθεκτικότητα της οικονομίας μας, ενώ καταβάλλουμε παράλληλα προσπάθειες για να διασφαλίσουμε τη διατήρηση και την ανάπτυξη το τεχνολογικού μας πλεονεκτήματος. Αυτό σημαίνει επένδυση στην ανταγωνιστικότητα της ΕΕ, διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού και αντιμετώπιση πρακτικών όπως ο οικονομικός εξαναγκασμός. Στόχος της είναι να αποτρέψει τη διαρροή ευαίσθητων αναδυόμενων τεχνολογιών, καθώς και άλλων ειδών διπλής χρήσης, σε αμφιλεγόμενους προορισμούς που εφαρμόζουν στρατηγικές σύντηξης μεταξύ του στρατιωτικού και του μη στρατιωτικού τομέα.

Για την επίτευξη αυτών των στόχων, χρειαζόμαστε μια σαφή εικόνα των κινδύνων και της εξέλιξής τους μέσα στον χρόνο. **Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα εμβαθύνουν την ανάλυσή τους όσον αφορά τις κρίσιμες αλυσίδες εφοδιασμού, θα προβούν σε προσομοιώσεις ακραίων καταστάσεων σε αυτές και θα καθορίσουν το επίπεδο του κινδύνου.**

Η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος έχουν εντοπίσει τις ακόλουθες ευρείες και μη εξαντλητικές κατηγορίες κινδύνων για την οικονομική ασφάλεια, και συγκεκριμένα κινδύνους που συνδέονται με: 1) την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού· 2) την υλική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια κρίσιμων υποδομών· 3) την ασφάλεια της τεχνολογίας και τη διαρροή τεχνολογίας· και 4) τη χρήση των οικονομικών εξαρτήσεων ή του οικονομικού εξαναγκασμού. Οι κίνδυνοι αυτοί μπορούν να προκύψουν σε κάθε σημείο της αλυσίδας αξίας, από τη δημιουργία γνώσεων και τη βασική έρευνα έως την εμπορευματοποίηση και την παραγωγή σε κλίμακα.

Τα είδη κινδύνων που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές οικονομίες

Κίνδυνοι για την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της ενεργειακής ασφάλειας — *Κίνδυνοι αύξησης των τιμών, μη διαθεσιμότητα ή σπανιότητα κρίσιμων προϊόντων ή εισροών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, εκείνων που συνδέονται με την πράσινη μετάβαση, εκείνων που απαιτούνται για σταθερό και διαφοροποιημένο ενεργειακό εφοδιασμό και φαρμακευτικά προϊόντα.*

Κίνδυνοι για τη φυσική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια των κρίσιμων υποδομών — *Κίνδυνος διαταραχών ή δολιοφθοράς κρίσιμων υποδομών, όπως αγωγοί, υποθαλάσσια καλώδια, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, μεταφορές, δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, που*

υπονομεύουν την ασφαλή και αξιόπιστη παροχή αγαθών και υπηρεσιών ή την ασφάλεια των δεδομένων στην ΕΕ.

Κίνδυνοι που σχετίζονται με την ασφάλεια της τεχνολογίας και τη διαρροή τεχνολογίας — Κίνδυνος για τις τεχνολογικές εξελίξεις της ΕΕ, την τεχνολογική ανταγωνιστικότητα και την πρόσβαση σε τεχνολογίες αιχμής, μεταξύ άλλων μέσω κακόβουλων πρακτικών στον ψηφιακό τομέα, όπως η κατασκοπεία ή η παράνομη διαρροή γνώσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η διαρροή τεχνολογίας ενέχει τον κίνδυνο ενίσχυσης των στρατιωτικών ικανοτήτων/ικανοτήτων συλλογής πληροφοριών όσων θα μπορούσαν να τις χρησιμοποιήσουν για την υπονόμευση της ειρήνης και της ασφάλειας, ιδίως για τεχνολογίες διπλής χρήσης όπως οι κβαντικοί ημιαγωγοί, οι προηγμένοι ημιαγωγοί ή η τεχνητή νοημοσύνη, και, ως εκ τούτου, απαιτούν ειδικά μέτρα μετριασμού του κινδύνου.

Κίνδυνος χρήσης των οικονομικών εξαρτήσεων ή του οικονομικού εξαναγκασμού ως όπλων — Κίνδυνος τρίτων χωρών που στοχεύουν την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τις επιχειρήσεις της ΕΕ μέσω μέτρων που επηρεάζουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις με σκοπό να προκαλέσουν μια αλλαγή πολιτικής που εμπίπτει στο νόμιμο πεδίο χάραξης πολιτικής.

Τέλος, είναι σημαντικό να ληφθεί υπόψη ότι ορισμένοι από τους προαναφερθέντες κινδύνους θα μπορούσαν επίσης να φθάσουν στο σημείο να απειλήσουν την **εθνική ασφάλεια** σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτό θα μπορούσε να συμβεί, κυρίως, με τη διαρροή τεχνολογίας διπλής χρήσης και τις άμεσες ξένες επενδύσεις που απειλούν την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη· τις εξαγωγές των ειδών διπλής χρήσης ή τις εξερχόμενες επενδύσεις σε ένα περιορισμένο σύνολο προηγμένων τεχνολογιών που θα μπορούσαν να ενισχύσουν τις στρατιωτικές ικανότητες και τις ικανότητες συλλογής πληροφοριών παραγόντων που ενδέχεται να χρησιμοποιήσουν αυτές τις δυνατότητες για να απειλήσουν τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια· και την ασφαλή επεξεργασία ευαίσθητων πληροφοριών.

Σε αυτή τη βάση, η **Επιτροπή προτείνει να προσδιοριστούν και να αξιολογηθούν εντός σαφώς καθορισμένων παραμέτρων, από κοινού με τα κράτη μέλη της ΕΕ και με τη συμβολή ιδιωτικών ενδιαφερόμενων φορέων, οι κίνδυνοι για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ που απειλούν τα βασικά συμφέροντά της, λαμβάνοντας υπόψη το εξελισσόμενο γεωπολιτικό πλαίσιο και, κατά περίπτωση, τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών. Είναι κάτι που θα πρέπει να αποτελέσει μια δυναμική και συνεχή διαδικασία.**

Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή προτείνει την ακόλουθη διαδικασία, η οποία θα διεξαχθεί με τα κράτη μέλη και, κατά περίπτωση, σε συντονισμό με τον ύπατο εκπρόσωπο:

- Κίνδυνοι για την ανθεκτικότητα των αλυσίδων εφοδιασμού — θα αξιολογούνται από την Επιτροπή, με εμβάθυνση της ανάλυσης των στρατηγικών εξαρτήσεων της ΕΕ και δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις εξαρτήσεις που έχουν περισσότερες πιθανότητες να χρησιμοποιηθούν ως όπλο για γεωπολιτικούς σκοπούς.
- Κίνδυνοι για την υλική ασφάλεια και την κυβερνοασφάλεια των κρίσιμων υποδομών — θα εξακολουθήσουν να αξιολογούνται σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 2022.
- Κίνδυνοι που σχετίζονται με την τεχνολογική ασφάλεια και τη διαρροή τεχνολογίας — θα αξιολογούνται βάσει ενός καταλόγου στρατηγικών τεχνολογιών κρίσιμων για την οικονομική ασφάλεια. Όσον αφορά τους πλέον ευαίσθητους κινδύνους, η Επιτροπή θα προτείνει κατάλογο τεχνολογιών διπλής χρήσης για να υποβληθούν σε αξιολόγηση κινδύνου, ο οποίος θα μπορούσε να εγκριθεί από το Συμβούλιο έως τον Σεπτέμβριο του 2023. Ο κατάλογος θα βασίζεται σε αυστηρά καθορισμένα και μελλοντοστραφή κριτήρια, όπως ο υποστηρικτικός και μετασχηματιστικός χαρακτήρας μιας τεχνολογίας, ο κίνδυνος συγχώνευσης στρατιωτικού και μη στρατιωτικού τομέα και ο κίνδυνος κατάχρησης της εν λόγω τεχνολογίας για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι τεχνολογίες προτεραιότητας θα πρέπει να αξιολογηθούν από κοινού με τα κράτη μέλη έως το τέλος του 2023, ώστε να προσδιοριστούν τα σχετικά μέτρα προστασίας και προώθησης.
- Οι κίνδυνοι της χρήσης των οικονομικών εξαρτήσεων ή του οικονομικού εξαναγκασμού ως όπλων θα αξιολογηθούν, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του μηχανισμού της ΕΕ για την αποτροπή μέτρων εξαναγκασμού, επί του οποίου επιτεύχθηκε πρόσφατα συμφωνία.

Προκειμένου να διατηρηθεί μια συνεκτική, στοχευμένη και επικαιροποιημένη προσέγγιση όσον αφορά την οικονομική ασφάλεια, το Συμβούλιο θα πρέπει να επανεξετάζει, με βάση τις παρατηρήσεις της Επιτροπής και, κατά περίπτωση, του ύπατου εκπροσώπου, τη συνολική πρόοδο όσον αφορά την αξιολόγηση κινδύνου στους τέσσερις αυτούς τομείς κάθε έξι μήνες και να υποβάλλει ετήσια έκθεση στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο.

Επιπλέον, ο ύπατος εκπρόσωπος, από κοινού με τα κράτη μέλη, θα ενισχύσει την **Ενιαία Ικανότητα Ανάλυσης Πληροφοριών (SIAC)** ώστε να αυξηθεί η ικανότητά της να εντοπίζει απειλές για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ.

3. Εφαρμογή της στρατηγικής για την οικονομική ασφάλεια στην πράξη

Προκειμένου να μετριαστούν αυτοί οι κίνδυνοι, η στρατηγική της ΕΕ για την οικονομική ασφάλεια βασίζεται στα εξής στοιχεία:

- 1) **Προώθηση** της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης της ΕΕ, ενίσχυση της ενιαίας αγοράς, στήριξη μιας ισχυρής και ανθεκτικής οικονομίας, και προαγωγή της ερευνητικής, τεχνολογικής και βιομηχανικής βάσης της ΕΕ.

- 2) **Προστασία** της οικονομικής ασφάλειας μέσω μιας σειράς πολιτικών και εργαλείων, μεταξύ άλλων και με στοχευμένα νέα μέσα, όπου απαιτείται.
- 3) **Σύναψη εταιρικών σχέσεων** και περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας με χώρες σε παγκόσμιο επίπεδο.

3.1 Προώθηση της οικονομικής βάσης, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης της ΕΕ

Η ενιαία αγορά αποτελεί το σημαντικότερο πλεονέκτημα της ΕΕ προκειμένου να διατηρήσει την ευημερία, την καινοτομία και την ανθεκτικότητα της οικονομίας της. Συνήθως αφορά οικονομίες κλίμακας για τη διασυνοριακή συνεργασία εντός της ΕΕ με ισότιμους όρους ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα, μέσω του εμπορίου, των επενδύσεων της **Global Gateway** και άλλων πολιτικών, η ΕΕ αξιοποιεί την ενιαία αγορά ώστε να διατηρεί ανοικτές τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού και να διαμορφώνει πρότυπα — γεγονός που συμβάλλει ακόμη περισσότερο στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ασφάλειας του εφοδιασμού της ΕΕ. Η υλοποίηση του **NextGenerationEU** και του **Ταμείου Συνοχής** κινητοποιεί σημαντικές μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις σε ευρύ φάσμα τομέων, συμπεριλαμβανομένων των κρίσιμων υποδομών, και συμβάλλει ήδη στην οικονομική ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα και την ανθεκτικότητα της ΕΕ.

Τα τελευταία χρόνια, η **Επιτροπή έχει εγκρίνει διάφορες συγκεκριμένες προτάσεις για την αύξηση της ανθεκτικότητας και την ενίσχυση των αλυσίδων εφοδιασμού**. Η **βιομηχανική στρατηγική της ΕΕ** προσδιόρισε διάφορα μέτρα για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ενιαίας αγοράς, όπως οι βιομηχανικές συμμαχίες για την επιτάχυνση των δραστηριοτήτων στους τομείς της καθαρής τεχνολογίας, των πρώτων υλών, των επεξεργαστών και των ημιαγωγών, των δεδομένων, της υπολογιστικής παρυφών και της υπολογιστικής νέφους· σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος με σκοπό τη συγκέντρωση πόρων για ρηζικέλευθες καινοτομίες· η προώθηση της κυκλικής οικονομίας· η ενίσχυση των πράσινων και ψηφιακών δεξιοτήτων· και μια νέα στρατηγική για τη διασφάλιση του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στον καθορισμό παγκόσμιων προτύπων. Ομοίως, η ενεργειακή μετάβαση σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας και του **REPowerEU** έχει καθοριστική σημασία για την ενίσχυση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού της ΕΕ. Μολονότι έχει ήδη επιτευχθεί σημαντική πρόοδος στον τομέα αυτό, στην προσεχή έκθεση για την κατάσταση της Ενεργειακής Ένωσης θα προσδιοριστούν περαιτέρω αναγκαίες προσπάθειες.

Η πρόταση για την **πράξη για τις κρίσιμες πρώτες ύλες** αποσκοπεί στη διευκόλυνση της εξόρυξης, της επεξεργασίας και της ανακύκλωσης κρίσιμων πρώτων υλών στην ΕΕ, στη μείωση των εξαρτήσεων, και στην αύξηση της ετοιμότητας. Η **ευρωπαϊκή πράξη για τα μικροκυκλώματα** θα διασφαλίσει τον ασφαλή εφοδιασμό με ημιαγωγούς, ενώ η προτεινόμενη **πράξη για τη βιομηχανία των μηδενικών καθαρών εκπομπών** θα συμβάλει στην κλιμάκωση της παραγωγής τεχνολογίας μηδενικών καθαρών εκπομπών στην ΕΕ. Οι πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν αποτελεσματικούς μηχανισμούς διακυβέρνησης που επιτρέπουν την έγκαιρη

συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της Επιτροπής, του Συμβουλίου και των κρατών μελών.

Οι πρωτοβουλίες αυτές έχουν επίσης άμεσο αντίκτυπο στην περαιτέρω διασφάλιση των αλυσίδων εφοδιασμού και της πρόσβασης σε πόρους (που βρίσκονται ολοένα και περισσότερο υπό την απειλή στρατηγικών ανταγωνιστών, όπως επισημαίνεται από τη στρατηγική πυξίδα για την ασφάλεια και την άμυνα), γεγονόςς ζωτικής σημασίας για μια καινοτόμο, ανταγωνιστική και ανθεκτική **ευρωπαϊκή βιομηχανική και τεχνολογική βάση στον τομέα της άμυνας**. Επομένως, η έγκαιρη έγκριση των πρωτοβουλιών είναι εξαιρετικά σημαντική για την οικονομική ασφάλεια της Ευρώπης.

Το μέσο έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά αποσκοπεί στη διασφάλιση της διαθεσιμότητας και της ελεύθερης κυκλοφορίας προϊόντων κρίσιμης σημασίας σε περίπτωση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης στο μέλλον. Μελλοντικά, το μέσο έκτακτης ανάγκης για την ενιαία αγορά θα επιτρέψει την παρακολούθηση στρατηγικών προϊόντων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των διαταραχών στις αλυσίδες εφοδιασμού και των σχετικών ελλείψεων, και θα αντιδρά γρήγορα και συλλογικά μόλις χρειαστεί.

Για να εξασφαλιστεί ο ηγετικός ρόλος της ΕΕ αλλά και η ανταγωνιστικότητα στην έρευνα και την ανάπτυξη στρατηγικών αναδυόμενων τεχνολογιών, απαιτούνται επείγοντως περισσότερες επενδύσεις. Προκειμένου να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις, η Επιτροπή εξακολουθεί να αναπτύσσει την **Ένωση Κεφαλαιαγορών**. Επίσης, προτείνει έναν νέο κανονισμό για τη δημιουργία **πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP)**. Η πλατφόρμα αυτή θα στηρίζει την ανάπτυξη, την κατασκευή ή την ενίσχυση των αντίστοιχων αξιακών αλυσίδων στην Ένωση όσον αφορά τις βαθιές και ψηφιακές τεχνολογίες, τις καθαρές τεχνολογίες και τις βιοτεχνολογίες, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης. Έτσι η Ένωση θα μπορέσει να μειώσει ή να αποτρέψει στρατηγικές εξαρτήσεις.

Επίσης, έως το τέλος του 2023 η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση για τις εναλλακτικές επιλογές όσον αφορά τη διασφάλιση επαρκούς, στρατηγικά στοχοθετημένης στήριξης για την ανάπτυξη τεχνολογίας διπλής χρήσης, μετά την επανεξέταση του πεδίου εφαρμογής των υφιστάμενων μέσων.

3.2 Προστασία από κινδύνους για την οικονομική ασφάλεια

Η ΕΕ έχει ήδη θέσει σε εφαρμογή ειδικά εργαλεία και μέτρα ελαχιστοποίησης των κινδύνων για την προστασία από κινδύνους που απειλούν την οικονομική ασφάλεια. Καθώς οι κίνδυνοι εξελίσσονται συνεχώς, πρέπει να αξιολογούμε την αποτελεσματικότητα των εργαλείων αυτών όσον αφορά την αντιμετώπιση των κινδύνων και να εξετάζουμε τυχόν αναβαθμίσεις ή νέα εργαλεία που μπορεί να χρειαστούν.

Αντιμετώπιση της χρήσης των οικονομικών εξαρτήσεων και του οικονομικού εξαναγκασμού ως όπλων

Στρατηγικές εξαρτήσεις, οι οποίες ενδεχομένως προκαλούν κινδύνους για την οικονομική ασφάλεια, μπορεί να επιδεινώνονται από πολιτικές και πρακτικές που δεν σχετίζονται με την αγορά αλλά χρησιμοποιούνται από τρίτες χώρες νοθεύοντας τον ανταγωνισμό. Η Επιτροπή θα εφαρμόζει με αυστηρότητα τα μέσα εμπορικής άμυνας για την αντιμετώπιση αυτών των αθέμιτων πολιτικών και πρακτικών και είναι έτοιμη να αξιοποιήσει τον κανονισμό για τις ξένες επιδοτήσεις, προκειμένου να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού με την ενιαία αγορά.

Ανταποκρινόμενη στο γεγονός ότι η ίδια και τα κράτη μέλη της αποτελούν στόχο εσκεμμένων οικονομικών πιέσεων τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ έχει εγκρίνει τον **μηχανισμό της ΕΕ για την αποτροπή μέτρων εξαναγκασμού**. Στόχος του μηχανισμού είναι πρωτίστως να αποτρέπει τρίτες χώρες από το να περιορίζουν ή να απειλούν ότι θα περιορίσουν το εμπόριο ή τις επενδύσεις επιδιώκοντας να μεταβάλουν τη νόμιμη πολιτική στην ΕΕ, ενώ προβλέπει και τη δυνατότητα η ΕΕ να λαμβάνει αντίμετρα ως έσχατη λύση. Επίσης, η ΕΕ θα συνεργάζεται με χώρες εταίρους για την παρακολούθηση περιπτώσεων εξαναγκασμού και για την αξιολόγηση και τον προσδιορισμό των δυνατοτήτων συντονισμένης αντίδρασης.

Εισερχόμενες επενδύσεις που επηρεάζουν την ασφάλεια και τη δημόσια τάξη

Ο **κανονισμός για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων (ΑΞΕ)** έχει συστήσει έναν μηχανισμό συνεργασίας για τα κράτη μέλη και την Επιτροπή ώστε να ανταλλάσσουν πληροφορίες, να επισημαίνουν ζητήματα σχετικά με την ασφάλεια και να εντοπίζουν λύσεις για συγκεκριμένες ΑΞΕ με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της δημόσιας τάξης. Από τον Οκτώβριο του 2020, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη έχουν εξετάσει πάνω από χίλιες συναλλαγές ΑΞΕ. Η Επιτροπή βρίσκεται επίσης σε διαδικασία αξιολόγησης του ισχύοντος πλαισίου και θα προτείνει την αναθεώρησή του πριν από το τέλος του 2023. Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη υλοποιήσει εθνικούς μηχανισμούς ελέγχου των ΑΞΕ θα πρέπει να το πράξουν χωρίς περαιτέρω καθυστερήσεις.

Τεχνολογική ασφάλεια και διαρροή τεχνολογίας

Η ικανότητά μας να αναπτύσσουμε και να συμβαδίζουμε με τις νέες τεχνολογίες είναι καθοριστικής σημασίας για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ, καθώς μειώνει τις στρατηγικές εξαρτήσεις και μας δίνει τη δυνατότητα να προστατεύσουμε ή να δημιουργήσουμε ένα τεχνολογικό πλεονέκτημα.

Ο **ανοικτός χαρακτήρας και η διεθνής συνεργασία βρίσκονται στο επίκεντρο της ευρωπαϊκής έρευνας και καινοτομίας**. Προκειμένου να συμβάλει στην πρόληψη της διαρροής τεχνολογίας χρηματοδοτούμενης από την ΕΕ, η Επιτροπή μπορεί, για παράδειγμα, σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, να απαγορεύει σε ορισμένες οντότητες τρίτων χωρών ή σε οντότητες της ΕΕ που ελέγχονται από ορισμένες τρίτες χώρες να συμμετέχουν σε έργα έρευνας και καινοτομίας και σε έργα ανάπτυξης ψηφιακών ικανοτήτων, ώστε να προστατεύει τους στρατηγικούς πόρους, τα συμφέροντα, την αυτονομία ή την ασφάλεια της Ένωσης. Μπορεί

επίσης να αξιολογεί τον αντίκτυπο της μεταφοράς σε μη συνδεδεμένες τρίτες χώρες των αποτελεσμάτων του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» (συμπεριλαμβανομένης της διανοητικής ιδιοκτησίας) που παράγονται από χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ έρευνα και να αντιτάσσεται σε τέτοιες μεταφορές.

Η Επιτροπή έχει επίσης αναπτύξει μια **εργαλειοθήκη για την αντιμετώπιση ξένων παρεμβάσεων στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας**, η οποία συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας στον τομέα της έρευνας και καινοτομίας σε ολόκληρη την Ευρώπη σε εθνικό και τομεακό επίπεδο, ώστε να ενισχυθεί ευρύτερα η ασφάλεια της έρευνας.

Για τις τεχνολογίες που θεωρούνται κρίσιμες για την οικονομική ασφάλεια (όπως προσδιορίζονται στην ενότητα 2 ανωτέρω), η Επιτροπή, μετά από αξιολόγηση, θα προτείνει μέτρα για τη βελτίωση της ασφάλειας της έρευνας, διασφαλίζοντας τη συστηματική και αυστηρή εφαρμογή των προαναφερθέντων εργαλείων και εντοπίζοντας και αντιμετωπίζοντας τυχόν εναπομένοντα κενά. Αυτό θα το κάνει διατηρώντας παράλληλα τον ανοικτό χαρακτήρα του συστήματός μας, ο οποίος συνιστά θεμέλιο των καινοτόμων οικονομιών μας.

Η τυποποίηση είναι σημαντική ως πτυχή της επιρροής που ασκείται με μέσα «ήπιας ισχύος» στη μορφή των τεχνολογικών εξελίξεων και, ως εκ τούτου, επηρεάζει έμμεσα την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ (μεταξύ άλλων, επιτρέποντάς της να περιορίζει τις δυνατότητες καταχρηστικής χρήσης τεχνολογιών που θα μπορούσαν να απειλήσουν την οικονομική της ασφάλεια). Όπως ορίζεται στη **στρατηγική της ΕΕ για την τυποποίηση**, η ΕΕ πρέπει να είναι σε θέση να διαμορφώνει τα διεθνή πρότυπα σύμφωνα με τις αξίες και τα συμφέροντά της, καθώς και με το νομικό της κεκτημένο. Όσον αφορά τις προσεχείς πράξεις για την τεχνητή νοημοσύνη, τα δεδομένα ή την ανθεκτικότητα στον κυβερνοχώρο, η ΕΕ θα εργαστεί για τη διαμόρφωση των ευρωπαϊκών προτύπων και για τη σύγκλιση των διεθνών προτύπων, από κοινού με τους εταίρους. Στο ίδιο πνεύμα, η αποτελεσματική επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, θα συμβάλει επίσης στην πρόληψη της διαρροής τεχνολογίας.

Η ΕΕ, στο πλαίσιο της στρατηγικής της για την κυβερνοασφάλεια του 2020, εφαρμόζει μέτρα για την αντιμετώπιση κακόβουλων πρακτικών στον ψηφιακό τομέα με σκοπό την προστασία από περιστατικά παράνομης επιρροής, βιομηχανικής κατασκοπείας και παράνομης διαρροής γνώσεων. Η προτεινόμενη **πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα** θα βελτιώσει την κυβερνοασφάλεια (για τον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα) του υλισμικού και του λογισμικού που πωλούνται στην Ένωση. Η ΕΕ θα συνεχίσει να καταπολεμά την κλοπή διανοητικής ιδιοκτησίας μέσω του κυβερνοχώρου, μεταξύ άλλων χρησιμοποιώντας τις **εργαλειοθήκες της ΕΕ για την υβριδική διπλωματία και την κυβερνοδιπλωματία** ως αντίδραση σε τέτοιες κακόβουλες δραστηριότητες.

Προστασία της οικονομικής ασφάλειας μέσω της προστασίας των υποδομών

Η ΕΕ εξέδωσε την **οδηγία για την ανθεκτικότητα των κρίσιμων οντοτήτων** και την **αναθεωρημένη οδηγία για την ασφάλεια των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών (οδηγία NIS2)**. Οι οδηγίες αυτές συγκροτούν ένα επικαιροποιημένο και ολοκληρωμένο νομικό πλαίσιο για την ενίσχυση τόσο της υλικής όσο και της ψηφιακής ανθεκτικότητας των κρίσιμων υποδομών (συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας, των μεταφορών, της υγείας, των ψηφιακών υποδομών, του νερού και των τροφίμων). Σε συνέχεια της σύστασης του Συμβουλίου του Δεκεμβρίου του 2022, υλοποιούνται ήδη στοχευμένες δράσεις για την κοινή αντίδραση της ΕΕ σε περιστατικά που ανακύπτουν.

Για την αύξηση της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας των δικτύων 5G, η **εργαλειοθήκη 5G** θεσπίζει δέσμη μέτρων που πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων μέτρων για τον περιορισμό ή τον αποκλεισμό προμηθευτών υψηλού κινδύνου. Στις 15 Ιουνίου 2023, η Επιτροπή κάλεσε τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη εφαρμόσει πλήρως τα εν λόγω μέτρα σε προμηθευτές υψηλού κινδύνου να το πράξουν χωρίς καθυστέρηση.

Η προτεινόμενη **πράξη για την κυβερνοανθεκτικότητα** θα διαδραματίσει επίσης σημαντικό ρόλο στη διασφάλιση της αλυσίδας εφοδιασμού για τις κρίσιμες υποδομές της ΕΕ. Επίσης, αναπτύσσονται εκτιμήσεις και σενάρια κυβερνοκινδύνου ειδικά για τους τομείς των υποδομών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ενέργειας που θα χρησιμεύσουν για την καθοδήγηση των δράσεων οι οποίες υποστηρίζονται στο πλαίσιο της προτεινόμενης **πράξης για την αλληλεγγύη στον κυβερνοχώρο**, ιδίως δε των συντονισμένων δοκιμών κρίσιμων οντοτήτων.

Καλύτερος συντονισμός της ΕΕ στους ελέγχους των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης

Ορισμένες στρατηγικές τεχνολογίες έχουν χαρακτήρα διπλής χρήσης και απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή. Σύμφωνα με την ενότητα 2 ανωτέρω, η ΕΕ θα καταρτίσει κατάλογο τεχνολογιών που είναι κρίσιμες για την οικονομική ασφάλεια και θα αξιολογήσει συλλογικά τους κινδύνους τους. Οι αποφάσεις για την εφαρμογή και την επιβολή ελέγχων σε εξαγωγές ειδών διπλής χρήσης, μολονότι υπόκεινται σε πολυμερές και ενωσιακό πλαίσιο, ανήκουν κυρίως στα κράτη μέλη.

Η καθιερωμένη αρχιτεκτονική του ελέγχου στις εξαγωγές ειδών διπλής χρήσης —με τα πολυμερή καθεστώτα ελέγχου των εξαγωγών να λειτουργούν ως πρότυπα— έχει εξυπηρετήσει τους στόχους της πολιτικής ασφάλειας της Ένωσης τις τελευταίες δεκαετίες, καλλιεργώντας ταυτόχρονα ανοικτό πνεύμα και ένα ευνοϊκό κλίμα για την έρευνα και την καινοτομία και τη μη διάδοση εν γένει. Η ΕΕ θα στηρίξει σθεναρότερα το έργο των πολυμερών καθεστώτων, αν και η αποτελεσματικότητα αυτής της στήριξης περιορίζεται από το γεγονός ότι η ΕΕ έχει μόνο την ιδιότητα μέλους σε ένα από τα υφιστάμενα πολυμερή καθεστώτα ελέγχου και της παρατηρήτριας σε ένα δεύτερο.

Ωστόσο, υπό το πρίσμα των νέων προκλήσεων που σχετίζονται με το αυξημένο στρατιωτικό δυναμικό μιας σειράς στρατηγικών τεχνολογιών, τον παράνομο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας

κατά της Ουκρανίας, τις αυξημένες γεωπολιτικές εντάσεις, και τους κινδύνους για την εθνική ασφάλεια, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ και ορισμένες τρίτες χώρες έχουν εντείνει τους εθνικούς τους ελέγχους για τον περιορισμό των εξαγωγών κρίσιμων τεχνολογιών υπερβαίνοντας, ή σε ορισμένες περιπτώσεις εμπλουτίζοντας, τις καθιερωμένες διαδικασίες των πολυμερών καθεστώτων ελέγχου των εξαγωγών, όπως στην περίπτωση της κατασκευής εξοπλισμού για προηγμένα μικροκυκλώματα ημιαγωγών ή εξοπλισμού σχετικού με την κβαντική υπολογιστική. Οι πρόσφατες εξελίξεις κατέδειξαν επίσης την ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία στο καθεστώς, ώστε να υπάρχει αντίδραση σε τρέχοντα και ραγδαία μεταβαλλόμενα γεγονότα.

Ο κανονισμός της ΕΕ για τους ελέγχους των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης αναθεωρήθηκε το 2021 με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με το ταχέως εξελισσόμενο περιβάλλον ασφάλειας, τεχνολογίας και εμπορίου, με ιδιαίτερη έμφαση στις εξαγωγές ευαίσθητων, αναδυόμενων τεχνολογιών. Περιλαμβάνει διατάξεις που επιτρέπουν σε ένα κράτος μέλος να εφαρμόζει ελέγχους εξαγωγών βάσει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, κάτι το οποίο ισοδυναμεί με συντονισμένο και διασυνοριακό αντίκτυπο των ελέγχων των εξαγωγών, η εφαρμογή των οποίων αποτελεί εθνικό προνόμιο, μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και με την υποστήριξη της Επιτροπής. Επί του παρόντος, οι διατάξεις αυτές δοκιμάζονται.

Η ανάγκη για ταχύτερη και πιο συντονισμένη δράση σε επίπεδο ΕΕ στον τομέα των ελέγχων των εξαγωγών είναι πλέον επιτακτική, καθώς ο μη συντονισμένος πολλαπλασιασμός των εθνικών ελέγχων από τα κράτη μέλη θα δημιουργούσε κενά και θα υπονόμει την αποτελεσματικότητα των ελέγχων των εξαγωγών και την ακεραιότητα της ενιαίας αγοράς. Καθώς αναπτύσσονται περισσότερες τεχνολογίες που είναι καίριας σημασίας για την εθνική ασφάλεια και υπόκεινται σε εθνικούς ελέγχους, οι πιθανές αποκλίσεις μεταξύ των κρατών μελών θα αποδυναμώσουν την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ στο σύνολό της. Για να αποφευχθεί αυτό, ο ισχύων κανονισμός θα πρέπει να εφαρμοστεί πλήρως. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να προβληματιστούμε σχετικά με την αξιοποίηση του υφιστάμενου πλαισίου με σκοπό να αναπτυχθεί μια πιο συντονισμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση, η οποία να υπερβαίνει την τρέχουσα υποχρέωση διασφάλισης της διαφάνειας μεταξύ των κρατών μελών.

Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα **υποβάλει, το αργότερο έως τα τέλη του τρέχοντος έτους, πρόταση για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας του ισχύοντος πλαισίου**. Θα πρέπει να καταστήσει το πλαίσιο αυτό κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό στο ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον τεχνολογίας και ασφάλειας, ενισχύοντας την ικανότητα της ΕΕ να διαδραματίσει πλήρως τον ρόλο της ως παγκόσμιου παράγοντα σε μια συγκυρία στην οποία τα πολυμερή καθεστώτα ελέγχου των εξαγωγών βρίσκονται υπό πίεση, με πλήρη σεβασμό των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων της ΕΕ και των κρατών μελών.

Εξερχόμενες επενδύσεις

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη έχουν επίσης κοινό συμφέρον να **μην επιτρέψουν να τροφοδοτηθεί με τα κεφάλαια, την εμπειρογνώσια και τις γνώσεις των εταιρειών μας το περιορισμένο**

σύνολο τεχνολογικών εξελίξεων που εκτιμάται ότι είναι βασικές για την ενίσχυση των στρατιωτικών δυνατοτήτων και των δυνατοτήτων συλλογής πληροφοριών παραγόντων που ενδέχεται να τις χρησιμοποιήσουν για να υπονομεύσουν τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια.

Ο στρατηγικός έλεγχος του εμπορίου και των επενδύσεων απαιτεί ολιστική προσέγγιση που θα μας επιτρέπει να προστατεύουμε τα ουσιώδη συμφέροντά μας στον τομέα της ασφάλειας. Αυτό εγείρει το ερώτημα σχετικά με την ανάγκη να υπάγονται σε ελέγχους όχι μόνο τα εξαγόμενα αγαθά, αλλά και ορισμένες εξερχόμενες επενδύσεις, ώστε να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος διαρροής τεχνολογίας και τεχνογνωσίας στο πλαίσιο μιας επένδυσης.

Επιπλέον, απαιτείται περισσότερη συνεργασία για την πρόληψη της διαρροής ευαίσθητων αναδυόμενων τεχνολογιών, καθώς και άλλων ειδών διπλής χρήσης, σε αμφιλεγόμενους προορισμούς που εφαρμόζουν στρατηγικές συγχώνευσης στρατιωτικών και μη στρατιωτικών δραστηριοτήτων, και για την αποφυγή της κάλυψης των ελεγχόμενων εξαγωγών και επενδύσεων από τρίτους.

Η Επιτροπή θα εξετάσει ποιοι κίνδυνοι μπορούν να προκύψουν για την ασφάλεια από τις **εξερχόμενες επενδύσεις**, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη. Θα συγκροτήσει μια **νέα ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων των κρατών μελών**, η οποία θα συνδράμει στα καθήκοντα αυτά, δημιουργώντας έναν νέο διαρθρωμένο και εμπιστευτικό μηχανισμό συνεργασίας. Με τη συμβολή της νέας αυτής ομάδας εμπειρογνομόνων, η Επιτροπή θα διεξάγει επίσης δραστηριότητες προβολής και διαβούλευσης με επιχειρήσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και με χώρες εταίρους, κατά περίπτωση.

Σε αυτή τη βάση, η Επιτροπή θα εξετάσει πιθανά μέτρα για την αντιμετώπιση των κινδύνων ασφάλειας που σχετίζονται με τις εξερχόμενες επενδύσεις, με σκοπό την υποβολή πρωτοβουλίας έως τα τέλη του έτους.

Εν κατακλείδι, χρειαζόμαστε ενότητα σε επίπεδο ΕΕ για τολμηρότερη και ταχύτερη χρήση των υφιστάμενων μέσων της ΕΕ, όταν απαιτείται, καθώς και πιο δυναμική προσέγγιση όσον αφορά την επιβολή. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι τα μέσα αυτά αξιοποιούνται στο έπακρο για την ενίσχυση της οικονομικής ανθεκτικότητας και την προστασία των ουσιωδών συμφερόντων ασφάλειας, λαμβανομένων επίσης υπόψη των επιπτώσεων εκτός ΕΕ. Οι επιχειρήσεις της ΕΕ θα πρέπει επίσης να ενθαρρυνθούν να ενσωματώσουν τους κινδύνους για την οικονομική ασφάλεια στις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και διαχείρισης κινδύνου που εφαρμόζουν. Επιπλέον, όσον αφορά ορισμένους τομείς, η παρούσα ανακοίνωση προσδιορίζει **την ανάγκη ενίσχυσης ή ανάπτυξης νέων εργαλείων για την αντιμετώπιση των σημερινών κινδύνων.**

3.3 Σύμπραξη για την οικονομική ασφάλεια

Η ΕΕ δεν μπορεί από μόνη της να επιτύχει την οικονομική ασφάλεια. Ούτε η αντίδρασή της σε επίπεδο πολιτικής μπορεί να είναι μονομερής. Η παγκόσμια οικονομία θα παραμείνει

ενοποιημένη και διασυνδεδεμένη, και η αποτελεσματική δράση της ΕΕ εξαρτάται από τη συνεργασία και τον συντονισμό με άλλους. Η διαφάνεια και η συνεργασία είναι απαραίτητες για να διασφαλιστεί ότι οι πολιτικές οικονομικής ασφάλειας δεν θα έχουν ανεπιθύμητες συνέπειες για τρίτες χώρες, ιδίως για τις πλέον ευάλωτες. Η ελαχιστοποίηση των κινδύνων στις αλυσίδες εφοδιασμού και ο μετριασμός των διαταραχών προϋποθέτει τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού και την πρόσβαση σε ένα διαφοροποιημένο σύνολο αγορών εισαγωγών και εξαγωγών. Επιπλέον, τα τρωτά σημεία της ΕΕ που συνδέονται με κρίσιμες εξαρτήσεις σε στρατηγικούς τομείς είναι πολύ παρόμοια με εκείνα πολλών άλλων παγκόσμιων παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των στενότερων εταίρων της, ενώ όλες οι χώρες είναι δυνητικά ευάλωτες σε διάφορες μορφές οικονομικού εξαναγκασμού.

Αυτό αποτελεί ισχυρό επιχείρημα υπέρ της συνεργασίας με το ευρύτερο δυνατό φάσμα εταίρων, συμπεριλαμβανομένων μακροχρόνιων ομόφρονων εταίρων, όπως τα μέλη της G7, καθώς και με άλλους εταίρους με τους οποίους έχουμε κοινά συμφέροντα και οι οποίοι είναι πρόθυμοι να συνεργαστούν μαζί μας.

Η συνεργασία αυτή θα είναι ευέλικτη και θα διαφέρει ως προς τη μορφή, το πεδίο εφαρμογής και τους τύπους συμμετεχόντων, με γνώμονα τα κοινά συμφέροντα και τις κοινές εξαρτήσεις και ανάλογα με τον συγκεκριμένο τομέα πολιτικής ή τους προσδιορισθέντες κινδύνους.

Διμερής και πλειονομερής συνεργασία

Η ΕΕ επεκτείνει σε σημαντικό βαθμό τα μέσα διμερούς και πλειονομερούς συνεργασίας που διαθέτει, ώστε να αποτελέσει πιο ευέλικτο παράγοντα, όπου αυτό είναι απαραίτητο για την επίτευξη μεγαλύτερης οικονομικής ασφάλειας. Πρόκειται για κεντρικό στοιχείο της αντίδρασης της Ένωσης σε επίπεδο πολιτικής, που θέτει σε εφαρμογή την έννοια της ασφάλειας μέσω της διαφοροποίησης των εταίρων. Η εντατική συνεργασία για την οικονομική ασφάλεια διεξάγεται ήδη με διάφορους εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των **ΗΠΑ** και της **Ινδίας**, στο πλαίσιο των αντίστοιχων **Συμβουλίων Εμπορίου και Τεχνολογίας (ΣΕΤ)**. Ο οικονομικός διάλογος υψηλού επιπέδου ΕΕ-Ιαπωνίας θα περιλαμβάνει ειδικό άξονα εργασίας για θέματα οικονομικής ασφάλειας.

Η **G7** αποτελεί σημαντική δίοδο συνεργασίας στον τομέα της οικονομικής ασφάλειας. Η δήλωση της συνόδου κορυφής της Χιροσίμα του Μαΐου του 2023 σχετικά με την οικονομική ανθεκτικότητα και την οικονομική ασφάλεια επιβεβαιώνει τη δέσμευση των ηγετών της G7 να συνεργαστούν μεταξύ τους, αλλά και με εταίρους εκτός της G7, για την ενίσχυση της παγκόσμιας οικονομικής ανθεκτικότητας και οικονομικής ασφάλειας, δημιουργώντας ανθεκτικές αλυσίδες εφοδιασμού και κρίσιμες υποδομές, αντιμετωπίζοντας επιβλαβείς πρακτικές όπως οι πολιτικές που δεν βασίζονται στην αγορά και ο οικονομικός εξαναγκασμός, και προλαμβάνοντας τη διαρροή κρίσιμων και αναδυόμενων τεχνολογιών.

Έχοντας στη διάθεσή μας **μια όσο το δυνατόν ευρύτερη γεωοικονομική εργαλειοθήκη** —από τις συμφωνίες ελεύθερων συναλλαγών έως τις ψηφιακές εταιρικές σχέσεις, τις πράσινες συμμαχίες και εταιρικές σχέσεις, τις εταιρικές σχέσεις για τις πρώτες ύλες, την ομάδα για τις πρώτες ύλες και την ενισχυμένη συνεργασία με τις γειτονικές χώρες της ΕΕ— μπορούμε να ανταποκριθούμε σε ένα ευρύ φάσμα προκλήσεων που σχετίζονται με την οικονομική ασφάλεια με το κατάλληλο εργαλείο, ώστε ο συντονισμός και τα αποτελέσματα να είναι τα μέγιστα δυνατά. Θα εξακολουθήσουμε να χρησιμοποιούμε και να προσαρμόζουμε αυτά τα μέσα ώστε να συμβάλουμε καλύτερα στην ανθεκτικότητα της αλυσίδας εφοδιασμού και στην οικονομική ασφάλεια της ΕΕ.

Θα εξακολουθήσουμε να αξιοποιούμε στο έπακρο το εκτενές δίκτυο **συμφωνιών ελεύθερων συναλλαγών** της ΕΕ μέσω της πλήρους εφαρμογής του, ενώ παράλληλα θα εργαζόμαστε για την επέκτασή του. Οι συμφωνίες αυτές διευκολύνουν την ελαχιστοποίηση των κινδύνων, τη διαφοροποίηση και τη μείωση των εξαρτήσεων με το άνοιγμα νέων αγορών, συμβάλλουν στη δημιουργία αμοιβαία επωφελών οικονομικών δεσμών, ιδίως σε περιφέρειες όπου, λόγω της απουσίας της ΕΕ, θα υπήρχε κενό που θα καλυπτόταν από τρίτες χώρες, και στηρίζουν την κοινωνική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα.

Βασική διάσταση της οικονομικής ασφάλειας είναι η ετοιμότητα της ΕΕ να ενισχύσει τις **εταιρικές σχέσεις της με αναπτυσσόμενες χώρες** που θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικότερο ρόλο στις παγκόσμιες αξιακές αλυσίδες. Η χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη της ΕΕ σε χώρες χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος για την εκβιομηχάνιση, την πράσινη μετάβαση και τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος δεν είναι μόνο πολύτιμη από μόνη της και με θετικά αποτελέσματα για τις τοπικές κοινότητες, αλλά συμβάλλει επίσης στην οικονομική μας ανθεκτικότητα, προωθώντας μια πιο διαφοροποιημένη παγκόσμια οικονομία.

Στο πλαίσιο αυτό, η στρατηγική **Global Gateway** και η **εταιρική σχέση για τις παγκόσμιες επενδύσεις σε υποδομές** θα συμβάλουν καθοριστικά στην οικονομική ασφάλεια των δικαιούχων τους και θα ενισχύσουν τους οικονομικούς δεσμούς και την ενοποίηση με τις παγκόσμιες οικονομίες. Οι πρωτοβουλίες αυτές θα βοηθήσουν την ΕΕ και τους εταίρους της να αντιμετωπίσουν από κοινού μείζονες προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής, της ανάπτυξης ασφαλών ψηφιακών υποδομών, της βελτίωσης των συστημάτων υγείας και της επίτευξης των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, προσφέροντας παράλληλα στους εταίρους βιώσιμες λύσεις, εναλλακτικές των επενδυτικών πρακτικών που θα τους καθιστούσαν πιο ευάλωτους στον οικονομικό εξαναγκασμό από τους πιστωτές τους. Συμβάλλουν επίσης στην οικονομική ασφάλεια της ΕΕ, ιδίως διευκολύνοντας τη διαφοροποίηση των αλυσίδων εφοδιασμού και την ενοποίηση των αξιακών αλυσίδων με εταίρους σε βασικούς τομείς.

Η ΕΕ θα συνεχίσει να αναπτύσσει άλλες μορφές συνεργασίας με διάφορους εταίρους σε θέματα ενδιαφέροντος, για παράδειγμα όσον αφορά τις κρίσιμες πρώτες ύλες στο πλαίσιο μιας **ομάδας για τις κρίσιμες πρώτες ύλες**.

Πολυμερής συνεργασία

Σε παγκόσμιο επίπεδο, η πολυμερής συνεργασία και το βασιζόμενο σε κανόνες πλαίσιο αποτελούν τα θεμέλια για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ και όλων των μελών της διεθνούς κοινότητας. Ακόμη και σε ένα περιβάλλον στρατηγικής αντιπαλότητας και οικονομικού ανταγωνισμού, υπάρχει περιθώριο διεθνούς συνεργασίας όσον αφορά τις κοινές προκλήσεις και απαιτούνται σαφείς κανόνες που να εξασφαλίζουν το δίκαιο και ανοικτό εμπόριο, ώστε να δημιουργούνται δικλείδες ασφαλείας έναντι της τάσης προς το «δίκαιο του ισχυρού», τον οικονομικό κατακερματισμό ή τον προστατευτισμό.

Ως εκ τούτου, το συμφέρον της ΕΕ είναι να ενισχυθεί η πολυμερής συνεργασία μέσω διεθνών φόρουμ και οργανισμών όπως η G20, ο ΟΗΕ ή οι πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης. Στον εμπορικό τομέα, η ΕΕ θα **συνεχίσει τις προσπάθειες για τη μεταρρύθμιση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ)** και την αποκατάσταση της λειτουργίας του όσον αφορά την επίλυση διαφορών, δεδομένου του κρίσιμου ρόλου που διαδραματίζει ένας αποτελεσματικός ΠΟΕ στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου αυθαίρετης συμπεριφοράς και στον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής ενδεχόμενων εμπορικών περιορισμών.

Επόμενα βήματα

Η Επιτροπή και ο ύπατος εκπρόσωπος, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους:

- θα αναπτύξουν από κοινού με τα κράτη μέλη ένα πλαίσιο για **την εκτίμηση των κινδύνων** που επηρεάζουν την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ· αυτό περιλαμβάνει την κατάρτιση **καταλόγου τεχνολογιών κρίσιμων για την οικονομική ασφάλεια, καθώς και την εκτίμηση των κινδύνων τους**, με σκοπό τον σχεδιασμό κατάλληλων μέτρων μετριασμού·
- θα ξεκινήσουν **διαρθρωμένο διάλογο με τον ιδιωτικό τομέα**, ώστε να διαμορφωθεί συλλογική κατανόηση της οικονομικής ασφάλειας και να ενθαρρυνθεί ο ιδιωτικός τομέας να ασκεί δέουσα επιμέλεια και διαχείριση κινδύνου υπό το πρίσμα των ανησυχιών σχετικά με την οικονομική ασφάλεια·
- θα στηρίξουν περαιτέρω την τεχνολογική κυριαρχία της ΕΕ και την ανθεκτικότητα των αξιακών αλυσίδων της ΕΕ, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη κρίσιμων τεχνολογιών μέσω της πλατφόρμας **STEP**·
- θα επανεξετάσουν τον **κανονισμό για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων**·
- θα διερευνήσουν επιλογές για την εξασφάλιση επαρκούς στοχευμένης στήριξης για **την έρευνα και ανάπτυξη τεχνολογιών διπλής χρήσης**·
- θα εφαρμόσουν πλήρως τον κανονισμό **της ΕΕ για τον έλεγχο των εξαγωγών** όσον αφορά τη διπλή χρήση και θα υποβάλουν πρόταση για τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητάς του·

- θα υποβάλουν πρωτοβουλία για την αντιμετώπιση των κινδύνων για την ασφάλεια που σχετίζονται με τις **εξερχόμενες επενδύσεις**·
- θα προτείνουν μέτρα για τη βελτίωση της **ασφάλειας της έρευνας**, διασφαλίζοντας τη συστηματική και αυστηρή εφαρμογή των υφιστάμενων εργαλείων και προσδιορίζοντας τυχόν εναπομένοντα κενά·
- θα διερευνήσουν τη στοχευμένη χρήση των **μέσων της ΚΕΠΠΑ** για την ενίσχυση της οικονομικής ασφάλειας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των εργαλειοθηκών υβριδικής διπλωματίας και κυβερνοδιπλωματίας και της εργαλειοθήκης για την αντιμετώπιση της χειραγώγησης των πληροφοριών και των παρεμβάσεων από το εξωτερικό (FIMI)·
- θα δώσουν εντολή στην **Ενιαία Ικανότητα Ανάλυσης Πληροφοριών της ΕΕ (SIAC)** να εργαστεί ειδικά για τον εντοπισμό πιθανών απειλών για την οικονομική ασφάλεια της ΕΕ·
- θα διασφαλίσουν την πλήρη ενσωμάτωση της προστασίας και της προώθησης της οικονομικής ασφάλειας της ΕΕ στην εξωτερική δράση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και **θα εντατικοποιήσουν τη συνεργασία με τρίτες χώρες** σε θέματα οικονομικής ασφάλειας.

Συμπέρασμα

Σε έναν διασυνδεδεμένο κόσμο, καμία χώρα δεν μπορεί να διασφαλίσει την οικονομική της ασφάλεια ενεργώντας μεμονωμένα. Στον σημερινό κόσμο, τα οικονομικά και εθνικά συμφέροντα, τα τρωτά σημεία και οι αντιδράσεις των κρατών μελών σπανίως μπορούν να εξεταστούν ή να προσδιοριστούν χωριστά από τα συμφέροντα άλλων κρατών μελών ή της Ένωσης στο σύνολό της. Τα συμφέροντα κάθε κράτους μέλους συνδέονται άρρηκτα με την ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, την ακεραιότητα της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ και τα συμφέροντα ασφάλειας της ΕΕ στο σύνολό της.

Η εναλλακτική επιλογή, αντί μιας προσέγγισης για την οικονομική ασφάλεια σε επίπεδο ΕΕ, είναι να διαλέγουν οι εταίροι μας τις συμμαχίες τους, ενώ οι λιγότερο καλοπροαίρετοι παράγοντες θα επιδιώκουν το «διαίρει και βασίλευε». Ως εκ τούτου, μια κοινή και συντονισμένη σε επίπεδο πολιτικών δράση της ΕΕ, μέσω της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών, είναι ουσιαστικής σημασίας για την οικονομική ασφάλεια της Ένωσης. Ενεργώντας ενωμένοι θα έχουμε το κλειδί για την επιτυχία.